

ΣΥΝΕΔΡΙΟ
Ελληνικός κοινοβουλευτισμός:
αφετηρίες, εξέλιξη, προοπτικές
20-21 Φεβρουαρίου 2020
Αμφιθέατρο, Μουσείο της Ακρόπολης

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΙΔΡΥΜΑ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΣΜΟ ΚΑΙ ΤΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Βαγγέλης Καραμανωλάκης, αναπληρωτής καθηγητής, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών / μέλος της Επιστημονικής Επιτροπής του Ιδρύματος της Βουλής των Ελλήνων

Χρήστος Λυριντζής, καθηγητής, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών / μέλος της Επιστημονικής Επιτροπής του Ιδρύματος

Νίκη Μαρωνίτη, γενική γραμματέας του Ιδρύματος της Βουλής των Ελλήνων / αναπληρώτρια καθηγήτρια, Πάντειο Πανεπιστήμιο

Ηλίας Νικολακόπουλος, ομότιμος καθηγητής, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Τάσος Σακελλαρόπουλος, πρόεδρος της Επιστημονικής Επιτροπής του Ιδρύματος της Βουλής των Ελλήνων / ιστορικός / υπεύθυνος Ιστορικού Αρχείου Μουσείου Μπενάκη

Ευάνθης Χατζηβασιλείου, καθηγητής, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών / μέλος της Επιστημονικής Επιτροπής του Ιδρύματος της Βουλής των Ελλήνων

ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΥΣΕΣ/ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ

Νίκος Αλιβιζάτος, ομότιμος καθηγητής, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Σπύρος Βλαχόπουλος, καθηγητής, Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Γιάννης Βούλγαρης, ομότιμος καθηγητής, Πάντειο Πανεπιστήμιο

Βασιλική Γεωργιάδου, αναπληρώτρια καθηγήτρια, Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Ιστορίας, Πάντειο Πανεπιστήμιο

Κατερίνα Δέδε, ιστορικός, εντεταλμένη ερευνήτρια, Ινστιτούτο Ιστορικών Ερευνών, Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών

Νίκος Δεμερτζής, καθηγητής, Τμήμα Επικοινωνίας και ΜΜΕ, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών / διευθυντής & πρόεδρος ΔΣ Εθνικού Κέντρου Κοινωνικών Ερευνών

Σάκης Δημητριάδης, μεταδιδακτορικός ερευνητής, Ινστιτούτο Μεσογειακών Σπουδών, Ίδρυμα Τεχνολογίας και Έρευνας

Βαγγέλης Καραμανωλάκης, αναπληρωτής καθηγητής, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών / μέλος της Επιστημονικής Επιτροπής Ιδρύματος της Βουλής των Ελλήνων

Λίνα Λούβη, αναπληρώτρια καθηγήτρια, Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Ιστορίας, Πάντειο Πανεπιστήμιο

Χρήστος Λυριντζής, καθηγητής, Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Νίκος Μαραντζίδης, καθηγητής, Τμήμα Βαλκανικών, Σλαβικών & Ανατολικών Σπουδών, Πανεπιστήμιο Μακεδονίας

Νίκη Μαρωνίτη, γενική γραμματέας Ιδρύματος της Βουλής των Ελλήνων / αναπληρώτρια καθηγήτρια, Τμήμα Κοινωνικής Ανθρωπολογίας, Πάντειο Πανεπιστήμιο

Κωσταντίνος Μαυριάς, πρόεδρος Επιστημονικού Συμβουλίου της Βουλής των Ελλήνων / ομότιμος καθηγητής, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Γιώργος Μαυρογορδάτος, τέως καθηγητής πανεπιστημίου

Αναστάσιος-Ιωάννης Μεταξάς, τακτικό μέλος της Ευρωπαϊκής Διεπιστημονικής Ακαδημίας των Παρισίων / επίτιμος καθηγητής Ευρωπαϊκών Πανεπιστημίων

Νάση Μπάλα, καθηγήτρια, Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών, Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο

Κωνσταντίνα Ε. Μπότσιου, αναπληρώτρια καθηγήτρια, Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

Ηλίας Νικολακόπουλος, ομότιμος καθηγητής, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Αντώνης Μ. Παντελής, ομότιμος καθηγητής, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Μάρω Παντελίδου Μαλούτα, καθηγήτρια, Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Νίκος Παπασπύρου, επίκουρος καθηγητής, Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Πέτρος Πιζάνιας, ομότιμος καθηγητής, Ιόνιο Πανεπιστήμιο

Σπυρίδων Γ. Πλουμίδης, αναπληρωτής καθηγητής, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Σωτήρης Ριζάς, διευθυντής ερευνών, Κέντρο Ερεύνης Ιστορίας Νεωτέρου Ελληνισμού, Ακαδημία Αθηνών

Τάσος Σακελλαρόπουλος, πρόεδρος της Επιστημονικής Επιτροπής, Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων / ιστορικός / υπεύθυνος, Ιστορικά Αρχαία, Μουσείο Μπενάκη

Γιώργος Χ. Σωτηρέλης, καθηγητής, Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών / προϊστάμενος, Τμήμα Κοινοβουλευτικών Ερευνών και Μελετών, Βουλή των Ελλήνων

Δημήτρης Π. Σωτηρόπουλος, αναπληρωτής καθηγητής, Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων και Οργανισμών, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

Ευάνθης Χατζηβασιλείου, καθηγητής, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών / μέλος της Επιστημονικής Επιτροπής Ίδρυματος της Βουλής των Ελλήνων

Χρήστος Χατζηιωσήφ, ομότιμος καθηγητής, Πανεπιστήμιο Κρήτης

Χρήστος Χρησιδής, δρ Ιστορίας, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών / Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Πέμπτη, 20 Φεβρουαρίου 2020

11.00 Κήρυξη έναρξης εργασιών

Α΄ Συνεδρία

Προεδρεύων: Κωνσταντίνος Μαυριάς

11.30 Νίκος Αλιβιζάτος

Η καθιέρωση του κοινοβουλευτισμού στην Ελλάδα δεν ήταν αυτονόητη

11.50 Ηλίας Νικολακόπουλος

Η αργόσυρτη εμπέδωση μιας ανταγωνιστικής πολιτικής

12.10 Χρήστος Λυριντζής

Ο «επεισακτος» κοινοβουλευτισμός. Μια συγκριτική αποτίμηση μιας μακράς πορείας

12.30 Γιάννης Βούλγαρης

Αναζητώντας τις «ιστορικές τροχιές» του ελληνικού πολιτικού συστήματος

12.50 Ευάνθης Χατζηβασιλείου

Οι προϋποθέσεις του κοινοβουλευτισμού: η ελληνική εμπειρία

13.10 Συζήτηση

13.30 Διάλειμμα

Β΄ Συνεδρία

Προεδρεύων: Τάσος Σακελλαρόπουλος

14.00 Γιώργος Χ. Σωτηρέλης

Η πρώτη ελληνική κοινοβουλευτική παράδοση (1864-1915) και ο μύθος της “απόκλισης” από τα ευρωπαϊκά συνταγματικά δεδομένα

- 14.20 Αντώνης Μ. Παντελής**
Η ελληνική κοινοβουλευτική και συνταγματική ιστορία και ο Ανταίος
- 14.40 Λίνα Λούβη**
Το κομματικό τοπίο στην Α΄ Εθνοσυνέλευση: ρήξεις και συμβιβασμοί με τη βασιλική εξουσία
- 15.00 Χρήστος Χατζηιωσήφ**
Οικονομική κρίση και κρίση του κοινοβουλευτισμού, 1882-1887
- 15.20 Δημήτρης Π. Σωτηρόπουλος**
Κοινωνικές ωριμάνσεις και πολιτικές ανωριμότητες: η μακρά δεκαετία του 1960, τα ανταγωνιστικά αναπτυξιακά σχέδια και οι θεσμοί
- 15.40** Συζήτηση
- 16.00** Λήξη εργασιών α΄ ημέρας

Παρασκευή, 21 Φεβρουαρίου 2020

Γ΄ Συνεδρία

Προεδρεύων: Πέτρος Πιζάνιας

- 11.00 Σπυρίδων Γ. Πλουμίδης**
«Κομματισμός» και caciquismo: βίοι παράλληλοι. Η κρίση του ελληνικού κοινοβουλευτισμού (1909) στο διεθνές της περιβάλλον
- 11.20 Σωτήρης Ριζάς**
Η ίδρυση του Κόμματος των Φιλελευθέρων και η αναδιοργάνωση του ελληνικού κοινοβουλευτισμού, 1910
- 11.40 Νάση Μπάλτα**
Όψεις της πολιτικής κουλτούρας στο ελληνικό βασίλειο του 19ου αι.: ο κοινοβουλευτισμός «από τα κάτω». Το ζήτημα της πολιτικής συμμετοχής
- 12.00** Συζήτηση
- 12.20** Διάλειμμα

Δ΄ Συνεδρία

Προεδρεύων: Βαγγέλης Καραμανωλάκης

- 12.40 **Σάκης Δημητριάδης**
Ο αγώνας για τη διαδοχή και την πολιτική κληρονομιά του Αλεξάνδρου Κουμουνδούρου (1883)
- 13.00 **Νίκος Παπασπύρου**
Η συζήτηση στη Βουλή «ἐπὶ τοῦ πολιτικοῦ ζητήματος» (Αύγουστος 1917): αναζητώντας τον ελληνικό κοινοβουλευτισμό
- 13.20 **Γιώργος Θ. Μαυρογορδάτος**
Χαρισματική ηγεσία και κοινοβουλευτισμός: η περίπτωση του Ελευθερίου Βενιζέλου
- 13.40 **Κατερίνα Δέδε**
Η «δευτέρα Βουλή», 1910-1929
- 14.00 Συζήτηση
- 14.20 Διάλειμμα

Ε΄ Συνεδρία

Προεδρεύων: Νίκος Δεμερτζής

- 15.10 **Κωνσταντίνα Ε. Μπότσιου**
Το Λαϊκό Κόμμα από τον Εθνικό Διχασμό στον Εμφύλιο: ένα κόμμα, δύο εποχές
- 15.30 **Χρήστος Χρησιδής**
Το ελληνικό πολιτικό σύστημα και το τέλος του Ψυχρού Πολέμου: το παράδειγμα της κυβέρνησης Τζαννετάκη
- 15.50 **Νίκος Μαραντζίδης**
Κοινή γνώμη και αντιπροσωπευτική δημοκρατία κατά τη δεκαετία 2009-2019
- 16.10 Συζήτηση
- 16.30 Διάλειμμα

ΣΤ΄ Συνεδρία

Προεδρεύων: Αναστάσιος-Ιωάννης Μεταξάς

- 16.50** **Μάρω Παντελίδου Μαλούτα**
Βουλευτίδες, βουλευτίνες και βουλευτρίες: ανδρική “οικουμενικότητα”, γυναικεία “ιδιαιτερότητα” και πολιτική εκπροσώπηση στη δημοκρατία
- 17.10** **Βασιλική Γεωργιάδου**
Αντικοινοβουλευτικές παραδόσεις και άκρα Δεξιά
- 17.30** **Σπύρος Βλαχόπουλος**
Τα στρατιωτικά κινήματα: ένα σταθερό ρήγμα του ελληνικού κοινοβουλευτισμού
- 17.50** Συζήτηση
- 18.10** Λήξη εργασιών συνεδρίου

